13/09/2023

Λόγος Εξόδιος για τον Αρχιμανδρίτη Αλέξιο Ξένο

/ Γνώμες

Από τον Πρωτοπρεσβύτερο του Οικουμενικού Θρόνου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ,

Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο Ιερά Μητροπόλεως Ζακύνθου

“Μακαρία ἡ ὁδός, ᾗ πορεύει σήμερον, ὅτι ἡτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως”

Μετά από ολιγόμηνη και ήπια ταλαιπωρία της υγείας του, ο Αρχιμανδρίτης ΑΛΕΞΙΟΣ ΞΕΝΟΣ, διατελέσας Ιεροκήρυκας της Ι. Μητροπόλεως Ζακύνθου, αφήκε την τελευταία πνοή του και εξεδήμησε προς Κύριον, το απομεσήμερο της 11ης Σεπτεμβρίου 2023, στην προχωρημένη ηλικία των 94 ετών. Ήδη προπέμπεται, από σύσσωμη την τοπική Εκκλησία, στις Πύλες της Αιωνιότητας! “Καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται” (Ματθ. 7,8)!

Ο κατά κόσμον Νικόλαος Ξένος γεννήθηκε στη Ζάκυνθο, στις 7 Μαρτίου 1930, υιός του Διονυσίου και της Αγγελικής. Μετά τα εγκύκλια γράμματα στη γενέτειρα σπούδασε Θεολογία στην Θεολογική Σχολή Αθηνών κι έλαβε το πτυχίο του στις 6 Φεβρουαρίου 1961.

Αφού εντάχτηκε στην σεβασμία Αδελφότητα της Ιεράς Αυτοκρατορικής και Κοινοβιακής Μονής Στροφάδων και Αγίου Διονυσίου Ζακύνθου, λαμβάνοντας το όνομα “Αλέξιος”, στις 7 Αυγούστου 1959, χειροτονήθηκε Διάκονος στην ανωτέρω Μονή, δυο μέρες αργότερα, στις 9 Αυγούστου 1959, από τον τότε Μητροπολίτη Ζακύνθου Αλέξιο (τον Ιγγλέση). Ο ίδιος Μητροπολίτης στην ίδια Μονή χειροτόνησε τον Ιεροδιάκονο Αλέξιο στον δεύτερο βαθμό της Ιεροσύνης, αυτόν του Πρεσβυτέρου, κατά τα χειμερινά “Μπασίματα του Αγίου”, δηλ. στις 19 Δεκεμβρίου 1960. Την ίδια ημέρα χειροθετήθηκε Αρχιμανδρίτης.

Αμέσως ορίσθηκε Εφημέριος του προσωρινού Καθεδρικού Ναού Αγίου Νικολάου του Μώλου (προσωρινού, επειδή, λόγω των Σεισμών του 1953, δεν είχε ανεγερθεί ακόμη ο νέος Μητροπολιτικός), θέση που κράτησε μέχρι τον διορισμό του ως β΄ Ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεως Ζακύνθου, που πραγματοποιήθηκε το 1969 (επί Μητροπολίτου Ζακύνθου Αποστόλου του Παπακωνσταντίνου) και με το ΦΕΚ 24.4.1969.

Έκτοτε, μέχρι τη συνταξιοδότησή του ως α΄ Ιεροκήρυκος της νήσου, διακόνησε την τοπική Εκκλησία ως Πρωτοσυγκελλεύων (επί Μητροπολιτών Ζακύνθου Παντελεήμονος Μπεζενίτη και Χρυσοστόμου Β΄ Συνετού) και Εφημέριος του Ναού Θείας Αναλήψεως και της Γυναικείας Μονής Ελευθερωτρίας (επί Χρυσοστόμου Β΄ και του νυν Μητροπολίτου Ζακύνθου Διονυσίου Δ΄).

Υπήρξε, εξάλλου, επί δεκαετίες, Ηγουμενοσύμβουλος και απλούς Εφημέριος της Μονής της Μετανοίας του, προσφέροντας -το κατά δύναμιν- εκεί, από τις νυκτερινές διακονίες του πλάι στον Άγιο Πολιούχο μέχρι και τις πολλές εκατοντάδες της όλης βιβλιοθήκης του, όταν ένοιωσε ότι -καθώς ο ίδιος ολοκλήρωνε την πορεία του-, ένας ολόκληρος θησαυρός γνώσεων που είχε αποκτήσει στη μακρά ζωή του, θα έπρεπε κάπου να βρεί τόπο φύλαξης για τις επόμενες γενιές.

Παρά τα βαθιά γεράματά του, διατηρούσε την ακμαιότητά του και μετά πολλής χαράς ελάμβανε μέρος σε ευχαριστιακές Συνάξεις και πανηγύρεις μέχρι πριν μερικούς μήνες, αντλώντας έτσι νόημα ουσιαστικής ζωής από τη συχνή και αναζωογονητική συνάφειά του με το Άγιο Θυσιαστήριο. Αφετηρία και κέντρο της ζωής του υπήρξε ανέκαθεν και μέχρι τέλους η Θεία Λειτουργία και το Άγιο Ποτήριο.

Ο μεταστάς π. Αλέξιος υπήρξε διακονητής του ζακυνθινού λαού καθ’ όλο το διάστημα της μακράς ζωής του. Αναφέρουμε ακροθιγώς την διαδρομή του ανάμεσά μας:

1. Διακρίθηκε ιδιαίτερα ως Ιεροκήρυκας, διατρέχοντας αγόγγυστα ολόκληρο το νησί πάλι και πάλι, κηρύσσοντας “Χριστόν Εσταυρωμένον και Αναστάντα”, σε μιαν εποχή ιδιαίτερα δύσκολη και ανατρεπτική (δικτατορία, μεταπολίτευση για την Ελλάδα και μετασεισμική για τη Ζάκυνθο, με ό,τι όλα αυτά συνεπάγονται). Επί δεκαετίες επίσης κήρυττε τον θείο λόγο, τόσο από τον κρατικό ραδιοσταθμό του νησιού, όσο και από την ελεύθερη ραδιοφωνία, σε ειδικές τακτικές εκπομπές.
2. Υποστήριξε με πάθος, είτε ως διοργανωτής είτε ως διευθυντής τις πρωτοποριακές για τις δεκαετίες του ‘70 και ‘80 κατασκηνωτικές δομές της Μητροπόλεως Ζακύνθου (επί των αρχιερατειών Άλεξίου και Αποστόλου), όπως και τις επιμορφωτικές σχολές οικοκυρικής που τότε ανθούσαν.
3. Οργάνωσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σε διάφορες Ενορίες, τα Κατηχητικά Σχολεία όλων των βαθμίδων, κυρίως δε τον θεσμό των Κυριών της λεγόμενης “Ενοριακής Δράσεως”, που εμπνεύστηκε και ίδρυσε ο μακαριστός Μητροπολίτης Παντελεήμων Μπεζενίτης, με αποτελεσματικότερες και ιδιαίτερα καλλίκαρπες περιπτώσεις, αυτές των Ενοριών Θείας Αναλήψεως πόλεως, Κατασταρίου και Βανάτου. Κάποιες φορές μάλιστα λοιδορήθηκε και πικράθηκε από μικρόνοες Ζακυνθίους, επειδή ο Μισόκαλος φθόνησε και πολέμησε την πνευματική άνθηση στον τόπο μας, που δημιούργησε η υπερπροσπάθεια του ιεροκήρυκος Αλεξίου. Εκείνος, παρά την κατ’ άνθρωπον στεναχωρία, δεν καταβαλόταν, αλλ’ ενδυναμωνόταν από τον Εσταυρωμένο και τον Άγιο της Ανεξικακίας, Διονύσιο, τον συντοπίτη και συνοδίτη μας! Σημειωτέον ότι κάποιες από εκείνες τις Κυρίες των Ενοριακών Δράσεων, οι οποίες ζουν ακόμη, αποτελούν τις πιστότερες συνεργάτιδες και διακόνισσες των κατά τόπους Εφημερίων.
4. Άσκησε την φιλανθρωπία σε αναξιοπαθούντες καθ’ όλη τη μακρά ιερατική πορεία του. Τον θυμάμαι να τον συλλαμβάνω διανέμοντα βαριές τσάντες με τρόφιμα -εν τω κρυπτώ- σε γειτονιές της πόλης, μες στη νύχτα ή την βροχή.
5. Μύησε -αφιλοκερδώς- ευάριθμους νέους της Ζακύνθου στη Βυζαντινή Μουσική, την οποία γνώριζε άψογα, ενώ συνάμα γνώριζε άριστα το ζακύνθιο μουσικό ιδίωμα της ψαλτικής.
6. Δίδαξε Ποιμαντική και Λειτουργική Πράξη, εξάλλου, κάμποσους Ζακυνθίους, οι οποίοι, μες από τον θεσμό των Ιερέων Μειωμένων Προσόντων (δεκαετία του ’80), επέλεξαν να ιερωθούν, έγιναν όντως Κληρικοί και, στο πέρασμα του χρόνου, διακρίθηκαν για τη σεμνότητα και ιεροπρέπειά τους. Αυτούς και

πολλούς άλλους δεν εγκατέλειπε στη συνέχεια. Όχι μόνο με τη συμμαρτυρία του υπέρ τους για να χειροτονηθούν, αλλά τους φρόντιζε και με τακτικές χρηματικές ενισχύσεις ή με ιερατικά άμφια και άλλα συναφή μέχρι των ημερών μας.

7. Ολόκληρες γενιές συντοπιτών μας, επίσης, αναπαύτηκαν κάτω από το πετραχήλι του, μες από το Μυστήριο της ιεράς Εξομολογήσεως. Πάντοτε με διάκριση, δίχως ηθικιστικές ακρότητες, χωρίς αδιέξοδα και ατελέσφορα επιτίμια. Έλεγε, θυμάμαι, ότι "ο συνάνθρωπος, που φθάνει στο εξομολογητήριο, έχει κάνει ήδη τον μισό δρόμο προς τη σωτηρία του! Ας μην τον γυρίσουμε πίσω!"

Όλα τα προαναφερθέντα αποτελούν μόνο τίτλους μιας μακράς ζωής αφιερώσεως και αφοσιώσεως (64 ετών εκ των 94 του π. Αλεξίου), στη σπορά του λόγου του Θεού στο, πολυαπαιτητικό και ιδιάζον ποιμαντικά, "γεώργιον" της Μητροπόλεως Ζακύνθου. Και τούτο δεν είναι καθόλου λίγο, αλλ' αποτελεί το Πολύ του Μεταστάντος, το οποίο ήδη παρουσιάζει -ως παράγωγο του βίου και της πολιτείας του- ο ίδιος ο π. Αλέξιος ενώπιον του Δικαιοκρίτου Κυρίου των Δυνάμεων, όντας ενώπιος Ενωπίω!

Ο Μεταστάς θα λείψει όντως από τον Ιερό Κατάλογο της Ιεράς Μητροπόλεως Ζακύνθου. Όμως αφήνει διακριτό τον βηματισμό του ανάμεσά μας. Ας έχουμε την ευχή του για την περαιτέρω δική μας πορεία, πολλάκις "εν γη ερήμω και αβάτω και ανύδρω" (Ψαλμ. 62,2)! Ευχόμαστε και προσευχόμαστε να βρει η άδολη ψυχή του "τόπον αναπαύσεως" στην βεβαιότητα της Θείας Δόξας! Ούτως ή άλλως, προσευχόμενοι παραδεχόμαστε: "[…] οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ πρὸς σὲ τὸν Θεὸν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα, καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά" (από τις Ευχές της Γονυκλισίας της Πεντηκοστής).

Σεβαστέ μας π. Αλέξιε, "την καλήν παρακαταθήκην εφύλαξας" (Β΄ Τιμ. 1,14) και "εγένου πιστός άχρι θανάτου" (Αποκ. 2,10). Θα Σε μνημονεύουμε, με αγαπητικά και ευγνώμονα αισθήματα! Καλό Παράδεισο!

(Εξόδιος Ακολουθία – Καθολικό Μονής Στροφάδων και Αγίου Διονυσίου, 12 Σεπτεμβρίου 2023)